

RESULTAT 1

Mądrość u Kresu Życia

Analiza relacji między mądrością
i dobrobytem w kraju partnerskim –

POLSKA

Project: The Pursuit of Wisdom in Adult Education

No 2020-1-PL01-KA204-082037

Mądrość u Kresu Życia

Mądrość u kresu życia. Analiza relacji między mądrością a dobrym życiem seniorów w krajach partnerskich

POLSKA

Społeczeństwo się zmienia – Europejczycy żyją dłużej niż kiedykolwiek wcześniej, a profil wiekowy ludności szybko się zmienia. Ta zmiana demograficzna charakteryzuje się spadkiem odsetką osób w wieku produkcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby osób starszych (EUROSTAT, 2020).

W ostatnich latach można zaobserwować nasilający się trend starzenia się społeczeństwa. Udział osób starszych w populacji Polski sukcesywnie wzrasta. Na koniec 2020 r. liczba osób w wieku 60 lat i więcej przekroczyła 9,8 mln, tj. o 1,0% więcej niż rok wcześniej. Odsetek osób starszych w populacji Polski wyniósł 25,6%.

Według prognoz GUS liczba ludności w wieku 60 lat i więcej w Polsce w 2030 r. ma wzrosnąć i osiągnąć 10,8 mln, a w 2050 r. – 13,7 mln.

Wtedy osoby starsze będą stanowiły około 40% ogółu ludności Polski. W 2020 r. współczynnik obciążenia demograficznego wzrósł do 28,2 z 27,2 rok wcześniej. Wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniósł 37,5, podczas gdy rok wcześniej wynosił 36,5.

Większość seniorów mieszka w miastach. W 2020 r. wskaźnik urbanizacji osób w wieku 60 lat i więcej wyniósł 64,3%. Seniorzy stanowili 27,7% ludności miast i 22,7% ludności wsi.

Wyniki Badania Spójności Społecznej z 2019 roku pokazują, że seniorzy charakteryzują się znacznie niższą aktywnością związaną z głównym zadaniem wykonywanym w życiu codziennym.

Nauka i edukacja dają nam możliwość ponownego przemyślenia relacji między pokoleniami.

Zamiast separacji, należy skupić się na solidarności między różnymi pokoleniami, aby walczyć z wykluczeniem społecznym, dyskryminacją ze względu na wiek i lekceważącymi poglądami na osoby starsze.

Wiek człowieka, choć jest ważnym warunkiem przejawiania się mądrości, nie jest warunkiem wystarczającym.

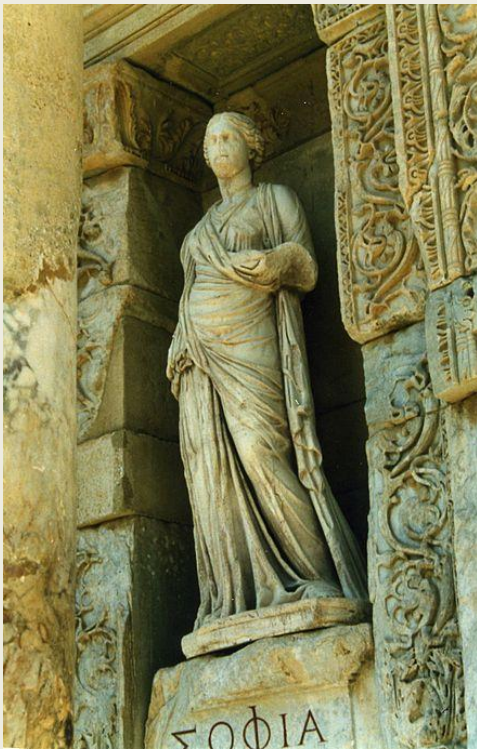
Powstaje zatem pytanie, jak rozumieć mądrość i co przyczynia się do jej powstawania i wzrostu, skoro sam czynnik czasu nie gwarantuje jej ujawnienia.¹

Zapotrzebowanie na edukację międzypokoleniową jest wynikiem segregacji wiekowej w społeczeństwie. W edukacji ten podział utrzymuje się aż do starości. Seniorzy mają niewiele możliwości doświadczania uczenia się międzypokoleniowego.

Ludzie najczęściej przebywają w grupie rówieśniczej: od przedszkola po uniwersytety trzeciego wieku. Edukacja międzypokoleniowa ma korzystny wpływ na osoby starsze, ponieważ daje im możliwość zdobycia nowych umiejętności i wiedzy, a także zmniejsza się ryzyko depresji i poczucia izolacji.

Konieczne jest przeciwdziałanie trudnej sytuacji osób starszych przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, pozbawionych wsparcia, zagrożonych izolacją. Seniorzy potrzebują środowiska, w którym mogą przekazywać mądrość poprzez historie (mądrość osobista).

Personifikacja Mądrości (Koine Greek: Σοφία, Sophia)
w Bibliotece Celsusa w Efezie (drugi wiek n.e)

Mądrość jako wynik pozytywnego starzenia się.

Wzrastanie w mądrości w kolejnych latach życia wymaga łączenia:

- wiedza praktyczna,
- inteligencja emocjonalna,
- umiejętności empatii.

Jak mądrość starszych może sprzyjać społecznemu dobrobytowi?

Starsi nadal są bardzo szanowanymi członkami swoich społeczności. Uważani za strażników mądrości, starsi w wielu społeczeństwach cieszą się dużym szacunkiem społecznym ⁱⁱ.

Warunki życia, takie jak zdrowie fizyczne, status społeczno-ekonomiczny, sytuacja finansowa, środowisko fizyczne i zaangażowanie społeczne, nie mogą w pełni wyjaśnić dobrostanu osób starszych.

Zamiast tego wydaje się, że silniejszy wpływ mają cechy osobowości i wpływy rozwojowe.

Mądrość (zdefiniowana jako połączenie cech poznawczych, refleksyjnych i afektywnych) ma głęboko pozytywny wpływ na zadowolenie z życia niezależnie od obiektywnych okoliczności. ⁱⁱⁱ.

Starsi od dawna są podstawowym źródłem dobrobytu społecznego. Największym obowiązkiem starszych jest przekazanie swojej wiedzy o świecie — swojej mądrości — następnemu pokoleniu. ^{iv}

-
- ⁱ Mądrość jako efekt pozytywnego starzenia się. Perspektywa psychologiczna [Wisdom as a result of positive ageing. The psychological perspective], prof. dr hab. Stanisława Steuden, ISSN: 1641-1196.
- ⁱⁱ The Path to Well-Being, Paul Stoller Ph.D. The Wisdom of Elders, 2020.
- ⁱⁱⁱ The Path to Well-Being, Paul Stoller Ph.D. The Wisdom of Elders, 2020.
- ^{iv} Wisdom and Life Satisfaction in Old Age, Monika Ardelt, The Journals of Gerontology: Series B, Volume 52B, Issue 1, January 1997.

Publikacja sfinansowana ze środków Komisji Europejskiej w ramach publikacji Erasmus+ została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Niniejsza publikacja odzwierciedla wyłącznie poglądy autora, a Komisja Europejska i Narodowa Agencja Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za informacje w niej zawarte.

Ten materiał jest dostępny na licencji Creative Commons.